

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Подільського районного суду міста Києва**

06.02.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 06.02.2025 групою НПМ здійснено відвідування Подільського районного суду міста Києва (далі – Суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Луфєренко Владислав Олександрович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Оладов Сергій Андрійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Ковальов Олександр Юрійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Троян Вікторія Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Палій Олександр Миколайович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в місті Києві та Київській області.

Загальна інформація.

Місцезнаходження суду: місто Київ, вулиця Хорива, будинок 21 та вулиця Волоська, 6/14.

Керівництво суду:

Ларіонова Наталія Миколаївна, голова суду;

Гур'єва Галина Сергіївна, керівник апарату суду.

Штатна чисельність суддів – 21 посада, фактично здійснює судочинство – 15 суддів.

Організаційне та фінансове забезпечення діяльності суду здійснює Державна судова адміністрація України через Територіальне управління Державної судової адміністрації України у місті Києві.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» установа є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним законом. Суд розглядає по першій інстанції

цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Суд розміщений у двох окремих адміністративних будівлях. Перше приміщення знаходиться за адресою: вулиця Хорива, будинок 21, м. Київ. Друге приміщення розташоване за адресою: вулиця Волоська, 6/14, м. Київ.

Приміщення Суду, що розташоване за адресою вулиця Хорива, будинок 21 розміщене у триповерховій будівлі, в якій облаштовано два входи/ виходи – один основний (центральний) та службовий (конвойний) та облаштовано 6 залів судових засідань, з них для розгляду кримінальних справ – 4 зали.

Приміщення Суду, що розташоване за адресою вулиця Волоська, 6/14 розміщене у двоповерховій будівлі, в якій облаштовано один вхід/ вихід) та облаштовано 3 зали судових засідань. В даному приміщенні відсутні зали судових засідань облаштованих для розгляду кримінальних справ.

При вході до обох приміщень суду розміщена кнопка виклику персоналу для маломобільних груп населення.

Пропускний режим та охорону суду здійснюють працівники Служби судової охорони, пост яких знаходиться на першому поверсі суду.

Зали судових засідань для розгляду кримінальних справ обладнані системою відеоконференцзв'язку та кабінами для підсудних (засуджених), які загородженні спеціальним захисним склом. Конвоювання підсудних (засуджених) до суду здійснюють військовослужбовці Національної гвардії України.

У приміщенні суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, правила учасників судових процесів та телефоном гарячої лінії Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Додатково зазначимо, що у приміщенні Суду яке розташоване за адресою вулиця Хорива, будинок 21 маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних) є цілком ізольованим, конвоювання здійснюється закритими для сторонніх осіб коридорами і сходами

Сілд зазначити, що даний Суд групою НППМ відвіданий вперше.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

1. У порушення пункту 5.11 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН Суди) та пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах

обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за № 698/27143 в суді не обладнано бокс для заїзду спеціального автотранспорту варту та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варту біля зовнішнього спеціального входу. Посадка (висадка) обвинувачених (підсудних), засуджених проводиться з фасадної сторони будівлі суду.

2. У порушення Кодексу цивільного захисту України в суді відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

3. Встановлено порушення Правил експлуатації та типові норми належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15 січня 2018 року № 25, а також ДСТУ 4297-2004 «Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги», а саме, у камерних приміщеннях для підсудних (засуджених) розміщені вогнегасники, термін яких закінчився.

Порушення права на захист від катування та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (стаття 5 Загальної декларації прав людини, стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

4. Вимогами пункту 6.5.2 ДБН Суди передбачено, що в кожному приміщенні суду камери для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен залу судових засідань для розгляду кримінальних справ. Тобто, в суді, де облаштовано 4 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано 12 камер. Натомість в суді облаштовано лише 3 камери для тримання підсудних (засуджених), що порушує вимоги роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізолюваного тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою.

5. Окрім того, відповідно до вищезначеного пункту ДБН Суди, в блоці, де розміщені камери підсудних (засуджених), необхідно передбачати спеціальний санвузол для підсудних. Обладнання санвузла: умивальник, унітаз та урна для сміття. Під час відвідування групою НПМ вартових приміщень встановлено, що санітарний вузол підсудних (засуджених), який знаходиться у блоці, де розміщені

камерні приміщення, перебуває в неналежному санітарному стані, у ньому наявний різкий неприємний запах.

6. У порушення пункту 20 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями, пункту 22.5 Європейський пенітенціарних правил обвинувачені (підсудні), засуджені не мають доступу до чистої питної води.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

7. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, пункту 6.5.2 ДБН Суди, у приміщеннях суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з обвинуваченими (підсудними), засудженими, що унеможливило реалізацію їх права на захист.

Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини і виплатою Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху. Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

Порушення права на приватність (стаття 32 Конституції України), права на захист персональних даних (стаття 12 Закону України «Про захист персональних даних»).

8. Під час відвідування з'ясовано, що у суді встановлено камери відеоспостереження, якими здійснюється відеофіксація відвідувачів суду, але на головному вході відсутні попереджувальні знаки та повідомлення про здійснення відеоспостереження шляхом розміщення відповідного застереження В загальнодоступному місці для належного візуального сприйняття громадянами, що не відповідає вимогам абзацу другої частини першої статті 6, частини другої статті 12 Закону України «Про захист персональних даних» та свідчить про непрозорість обробки персональних даних.

Слід зазначити, що відеоспостереження за своїми ознаками є різновидом обробки персональних даних, в складі візуальної/аудіовізуальної інформації.

Отже таку інформацію можна використати для ідентифікації особи.

Додатково зауважимо, що на час написання звіту адміністрацією Суду було додато попереджувальні знаки/повідомлення про відеоспостереження в будівлі Суду.

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України) та маломобільних груп населення.

9. Відповідно до вимог ДБН В.2.2–40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Так, у порушення вимог пунктів 6.1.8 ДБН Інклюзивність, приміщення суду не обладнано пандусами, вертикальним підйомником або ліфтом, у зв'язку з чим маломобільні групи населення, без сторонньої допомоги, не можуть вільно пересуватись приміщеннями суду.

10. Окрім цього, у порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарні вузли у приміщенні суду не пристосовані для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати.

Інші порушення.

11. Додатково слід зазначити, що відповідно до вимог пункту 9.5 ДБН Суди, зали судових засідань, призначені для розгляду кримінальних справ, а також камери для утримання підсудних (засуджених) повинні бути обладнані бактерицидними опромінювачами (бактерицидними лампами) для забезпечення знезараження повітряного середовища.

Однак групою НПМ було виявлено, що зали судових засідань, призначені для розгляду кримінальних справ, а також камери для утримання підсудних (засуджених) не обладнані бактерицидними опромінювачами.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у м. Києві:

1.1. Вжити заходи щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини.

2. Подільському районному суду міста Києва:

2.1. Забезпечити кількість камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м 2 виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ та належним санітарним вузлом;

2.2. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;

2.3. Обладнати бокс для заїзду спеціального конвойного автомобіля або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті;

2.4. Облаштувати будівлю суду кімнатою для роботи адвоката з підсудними;

2.5. Забезпечити підсудним та засудженим безперешкодний доступ до питної води.

2.6. Облаштувати у будівлі суду найпростіше укриття;

2.7. Вжити заходи щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини, своєчасно повідомляти Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у м. Києві про виявлені порушення з для негайного їх усунення.

Додаток: фотоматеріали – на 3 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Владислав ЛУФЕРЕНКО

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

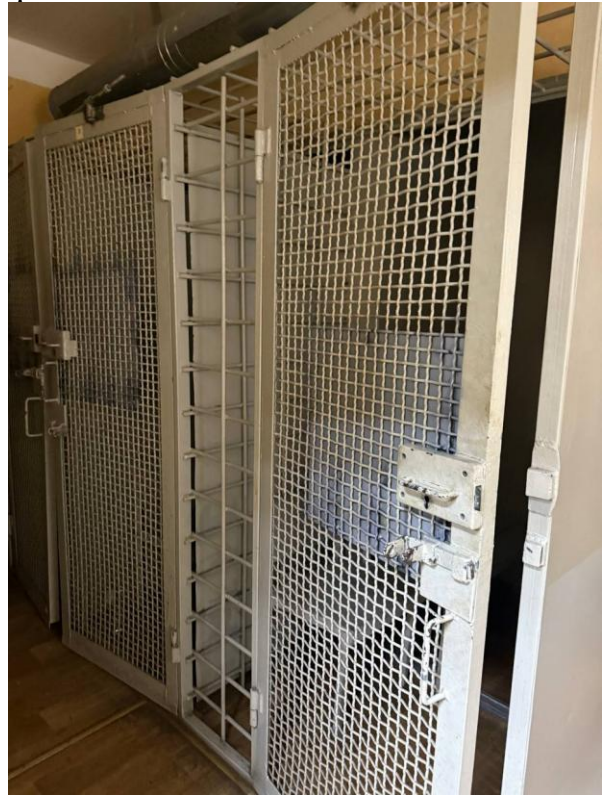

фото 3

фото 4

фото 5

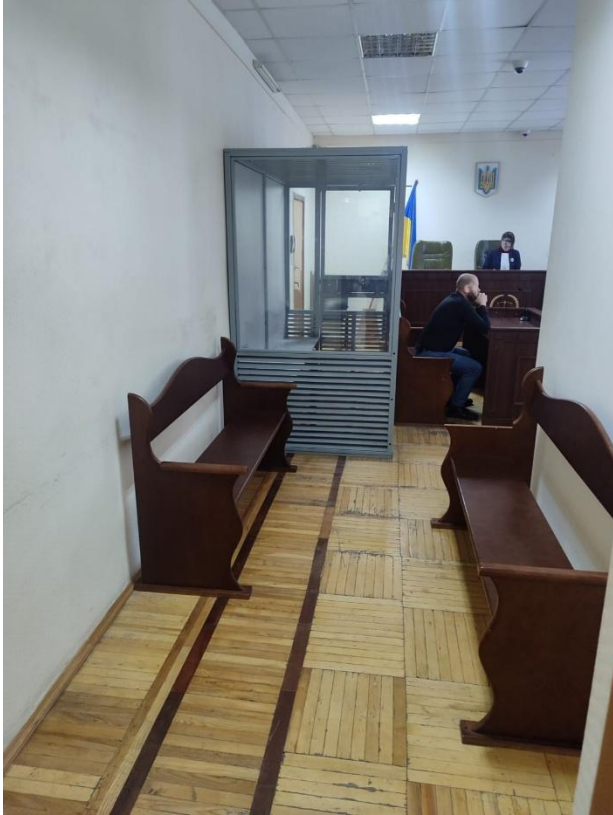

фото 6

фото 7

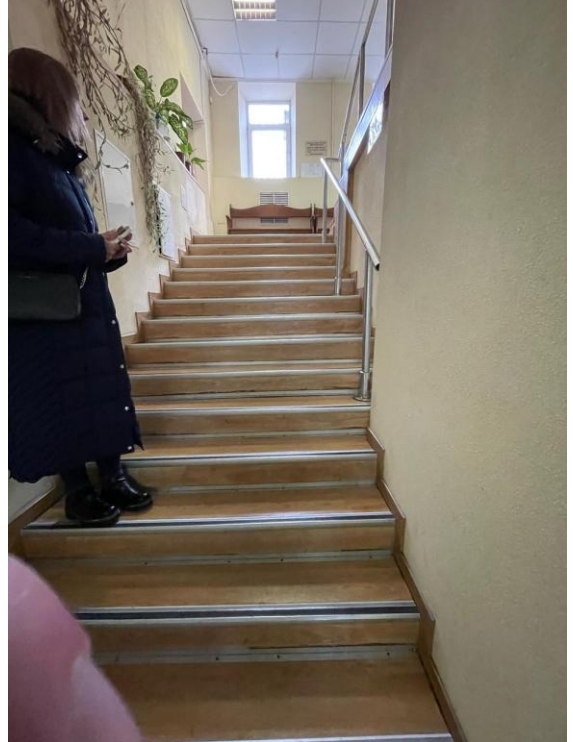
фото 8

φωτο 9

φωτο 10

φωτο 11

